

جمله بهداری را بمباران کرد. انتشار این خبر، نگرانی‌های زیادی را در جامعه ایجاد کرد اما ساعتی بعد اعلام شد که هیچ مشکل امنیتی ایجاد نشده و اوضاع کنترل و مدیریت شده است. به گفتهٔ بسیاری، حمله به زندان در زمرهٔ جنایات جنگی است.

پاسخ ایران به آمریکا

شامگاه دوم تیرماه خبری تازه آمد که به این جنگ، ابعاد تازه‌ای داد. در شبکه‌های اجتماعی ویدئوهایی منتشر شد که نشان می‌داد موشک‌های ایرانی در حال عبور از آسمان قطر هستند. کمی بعد، بیانیهٔ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منتشر و اعلام شد: «در پی تجاوز نظامی آشکار ایالات متحده آمریکا به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران و نقض صریح حقوق بین‌الملل، با تدبیر شورای عالی امنیت ملی و راهبری قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا (ص)، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با رمز مقدس یا اباعبدالله الحسین (ع) در عملیات بشارت فتح پایگاه العدید قطر را هدف تهاجم ویرانگر و قدرتمند موشکی قرار داده است».

شورای عالی امنیت ملی نیز بیانیه‌ای داد و با بیان اینکه حملهٔ موشکی ایران در پاسخ به تجاوز آمریکا است، تصریح کرد: «این اقدام فاقد هرگونه جنبهٔ خطرآفرین برای کشور دوست و برادر ما، قطر و مردم شریف آن بوده و جمهوری اسلامی ایران همچنان بر حفظ و ادامهٔ روابط گرم و تاریخی با قطر متعهد است».

این پاسخ ایران به تجاوزگری آمریکا، گمانه‌زنی از گسترش درگیری در کل منطقه را به اوج رساند. ترامپ اما ساعتی بعد در توئییتی نوشت: «ایران به نابودی تأسیسات هسته‌ای‌اش از سوی ما واکنشی ضعیف نشان داده است - همان‌طور که انتظار داشتیم - و ما نیز این واکنش را به‌خوبی مهار کردیم. تاکنون ۱۴ موشک شلیک شده که ۱۳ عدد از آن‌ها سرتگون شده‌اند و یکی نیز «آزاد گذاشته شد» چون به سمتی غیرتهدیدآمیز می‌رفت... از ایران بابت اطلاع‌رسانی زود هنگامش تشکر می‌کنم که باعث شد هیچ‌کس کشته یا زخمی نشود. شاید ایران اکنون بتواند در مسیر صلح و هماهنگی در منطقه گام بردارد، و من نیز با شور و شوق از اسرائیل می‌خواهم همین کار را بکند». بسیاری از تحلیل‌گران این توئییت ترامپ را پایان رویارویی آمریکا و ایران در میدان جنگ لاف‌لر در این مقطع زمانی دانستند.

اعلام آتش بس

بامداد روز دوازدهم جنگ که مصادف با سوم تیرماه است ناگهان خبر از توافق بر سر آتش بس آمد. ترامپ در این باره نوشت: «تبریک به همه! اسرائیل و ایران کاملاً توافق کرده‌اند که یک آتش بس کامل و جامع (تقریباً ۶ ساعت دیگر، زمانی که اسرائیل و ایران به پایان ماموریت‌های نهایی و در حال انجام خود رسیده و آن‌ها را به پایان برسانند!) به مدت ۱۲ ساعت برقرار شود که در آن زمان جنگ پایان یافته تلقی خواهد شد». او در ادامه مدعی شد: «رسماً، ایران آتش بس را آغاز خواهد کرد و در ساعت ۱۲، اسرائیل آتش بس را آغاز خواهد کرد و در ساعت ۲۴، پایان رسمی جنگ ۱۲ روزه توسط جهانیان مورد ستایش قرار خواهد گرفت».

ترامپ ادامه داد: «در طول هر آتش بس، طرف مقابل صلح‌آمیز و محترمانه باقی خواهد ماند. با فرض اینکه همه چیز آن‌طور که باید پیش برود، که خواهد رفت، ما می‌بایم به هر دو کشور، اسرائیل و ایران، به خاطر داشتن استقامت، شجاعت و هوش برای پایان دادن به چیزی که باید «جنگ ۱۲ روزه» نامیده شود، تبریک بگویم. این جنگی است که می‌توانست سال‌ها ادامه یابد و کل خاورمیانه را نابود کند، اما این اتفاق نیفتاد و هرگز هم نخواهد افتاد».

او در پایان نوشت: «خدا اسرائیل را حفظ کند، خدا ایران را حفظ کند، خدا خاورمیانه را حفظ کند، خدا ایالات متحده آمریکا را حفظ کند و خدا جهان را حفظ کند!». این گزارش در ظهر روز سوم تیرماه نوشته شد. تا این لحظه، خبرها حکایت از این دارد که پس از پذیرش آتش بس و تقریباً از ساعت هفت و نیم صبح به وقت ایران، آتشی بین اسرائیل و ایران ردوبدل نشده است. تا این ساعت، مقامات نظامی و سیاسی در ایران موضع روشن و قاطعی در این باره نگرفته‌اند.

تنها منبع تأیید پذیرش آتش بس از طرف ایران، توئییت عراقچی وزیر امور خارجه است که اعلام کرده اگر اسرائیل از ساعت ۴ صبح به تجاوزهای خود پایان بدهد، ایران نیز قصدی برای ادامهٔ پاسخ ندارد.

برخی‌ها اما به این آتش بس خوش بین نیستند و به استناد سوابق اسرائیل در جنگ‌ها که حتی تعهد آتش بس از طرف خودش را هم زیر پا می‌گذارد، آتش بس روز سوم تیرماه را شکننده می‌دانند. بسیاری اما معتقدند توان نظامی ایران و دفاع ملی ایرانیان، به اسرائیل درس خوبی داده است.

توانستند به اینترنت بین‌الملل متصل شوند اما هنوز این دسترسی به‌طور مطلوب فراهم نشده است. محدودیت اینترنت انتقاد کاربران، کارشناسان رسانه و فعالان حوزهٔ اینترنت را به دنبال داشته است. برخی از کارشناسان معتقدند اینترنت یکی از ابزارهای مقابله با شایعات در جنگ روانی است و ترس از بی‌اطلاعی و ناآگاهی را در مردم کاهش می‌دهد. وزارت ارتباطات اعلام کرده که این محدودیت موقتی است و پس از اتمام شرایط فعلی کشور، اینترنت به حالت قبل برمی‌گردد.

موج سنگین حملات در روز یازدهم

پس از انجام هر عملیاتی که از سوی ایران علیه اسرائیل صورت می‌گیرد، سپاه پاسداران اطلاعیه‌ای منتشر می‌کند و به مردم اطلاع می‌دهد که چه اهدافی را در اسرائیل و چگونه، هدف قرار داده است. در اطلاعیه شماره ۱۷ روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که روز دوم تیرماه و همزمان با نوشتن این گزارش و پس از حمله‌ای سنگین به اسرائیل منتشر شد آمده است: «موج بیست و یکم عملیات وعدهٔ صادق ۳ در پاسخ به ادامهٔ شرارت‌های رژیم سفاک صهیونیستی، با شلیک موشک‌های سوخت جامد و مایع و عملیات ترکیبی پهپاد‌های هوشمند آغاز شد. در این عملیات، برای نخستین بار از موشک بالستیک چند کلاهکی خیبر (قدر H)، با بهره‌گیری از تاکتیک‌های جدید و غافلگیرکننده جهت اصابت دقیق‌تر، مخرب‌تر و موثرتر استفاده شد و اهدافی راهبردی در سرتاسر سرزمین‌های اشغالی از شمال تا جنوب و مرکز رژیم صهیونی مورد اصابت قرار گرفت». در ادامهٔ این اطلاعیه آمده است: «متذکر می‌شود عملیات تأثیرمحور همچنان بایه‌گیری از تاکتیک‌های ویژه جدید و نقاط ضعف سامانه‌های دفاع هوایی پرقدتر تر و کوبنده‌تر ادامه خواهد داشت و همچنین در طول روز لحظه‌ای عملیات رزمی پهپادها قطع نمی‌شود و غاصبین سرزمین‌های اشغالی مجبورند مدام آذیر، فرار و پناهگاه را تجربه کنند. این دفاع همه‌جانبهٔ ملی تا محو کامل رژیم صهیونیستی ادامه خواهد یافت».

حمله به مراکز غیرنظامی

در ۱۱ روزی که از جنگ گذشت، اسرائیل به بسیاری از شهرهای ایران از تهران و رشت و اصفهان و همدان و زنجان و شیراز و بندرعباس و اهواز و مشهد گرفته تا یزد و تبریز و ایلام و خرم‌آباد و لرستان و کرمانشاه و قم و کرج حمله کرد و بسیاری از نظامیان و غیرنظامیان ایرانی را به شهادت رساند. نه‌تنها برخی از مراکز نظامی و امنیتی و تأسیسات هسته‌ای ایران، بلکه ساختمان‌ها و تأسیسات نفتی از جمله در انبار نفت ری و انبار نفت شهران، جادهٔ خوزستان به اندیشک، اورژانس در تهران و اهواز و بیمارستان و دانشگاه را نیز مورد اصابت قرار داد.

ظهر روز دوم تیرماه، اسرائیل بخشی از زندان اوین از

کجا اقامت دارد اما فعلاً ایشان را هدف قرار نمی‌دهند. این گرافه‌گویی ترامپ موجی از مخالفت و اعتراض را به دنبال داشت. مراجع تقلید، شخصیت‌های نظامی و سیاسی و مردم ایران و برخی دیگر از کشورها به این تهدید واکنش دادند.

از جمله، دفتر آیت‌الله سیستانی، مرجع عالی‌قدر شیعیان در نجف اشرف، بیانیهٔ تندى درخصوص ادامهٔ تجاوز نظامی به جمهوری اسلامی ایران ارائه و نسبت به سوءقصد به رهبری عالی دینی و سیاسی کشور هشدار داد. به گزارش ایسنا، مرجعیت عالی دینی در نجف اشرف اعلام کرد که بار دیگر ادامه تجاوز نظامی به جمهوری اسلامی ایران و هرگونه تهدید سوء قصد به رهبری عالی دینی و سیاسی این کشور را به شدت محکوم می‌کند و قاطعانه هشدار می‌دهد که هر اقدام مجرمانه‌ای از اینگونه افزون بر زیر پا گذاشتن آشکار موازین دینی و اخلاقی و نقض صریح عرف و قوانین بین‌المللی پیامدهای وخیمی برای سراسر منطقه در بر خواهد داشت و چه بسا منجر به خروج کامل اوضاع از کنترل و بروز هرج و مرج گسترده‌ای شود که رنج ملت‌های منطقه را افزایش داده و منافع همگان را به شدت به خطر بیندازد.

جنبش حزب‌الله لبنان نیز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «به‌نظر می‌رسد برخی سران کشورها از جایگاه برجسته و والای مرجع عالی‌قدر و ولی‌امر مسلمین، حضرت امام خامنه‌ای در سطح ایران، امت اسلامی، جهان اطلاعی ندارند».

در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: «مقاومت لبنان ضمن هشدار نسبت به اینکه تهدید به قتل، یک اقدام احمقانه و بدون ملاحظه است که عواقب وخیمی دارد.

علی‌رغم پوچی و حقیربودن تهدیدکننده، صرف بیان این تهدید به منزلهٔ توهین به صدها میلیون مومن، عاشق و افراد وابسته به اسلام و خط مقاومت عزت است».

حملهٔ سایبری و اینترنت ملی

از روز ششم جنگ، دسترسی کاربران ایرانی به اینترنت بین‌المللی محدود شد. فاطمه مهاجرانی - سخنگوی دولت روز جمعه ۳۰ خردادماه در این باره گفت: «امنیت موضوع اصلی همهٔ ماست؛ در این روزها شاهد حملات سایبری به زیرساخت‌های اساسی و اختلال در عملکرد بانک‌ها بودیم و بسیاری از پهپادها هم از طریق اینترنت کنترل می‌شدند؛ با توجه به این مشکلات، تصمیم به اعمال محدودیت اینترنت گرفتیم».

بنا به گفتهٔ وی، به دو بانک سپه و پاسارگاد حمله سایبری شد.

او اظهار کرد: «اختلال ایجادشده مربوط به عملکرد سامانه‌ها بوده و هیچ آسیبی به اطلاعات و داده‌های بانکی مردم وارد نشده است».

دو روز بعد اعلام شد که این بانک‌ها به حالت عادی بازگشتند. اگرچه از شامگاه ۳۱ خردادماه برخی کاربران

کرمان صورت نگرفته است.

فراموشی تخلیهٔ تهران

شهر زیبای تهران، پایتخت ایران با خیابان‌های شلوغ و درختان سرسبز و ساختمان‌های بلندش، همواره یکی از نمادهای سرزندگی و شور و شر زندگی جامعهٔ ایرانی بوده است. اسرائیل اما در ۱۲ روز تجاوزش، حملات مداومی به این شهر داشت.

در روزهای نخستین هفتهٔ اول جنگ، بسیاری از مردم تهران ترجیح دادند شهر را ترک کنند. بسیاری از این افراد به دلیل اینکه نوزاد و کودک داشتند یا سالمندانی که صدای پدافند و انفجارها سلامت‌شان را به‌طور جدی تهدید کرده بود، تهران را ترک کردند. شهرهای شمالی یکی از مقاصد جدی این کوچ موقتی بودند. در جریان این سفرهای تحمیلی، جلوه‌های تازه‌ای از همبستگی و میهمان‌نوازی از سوی شمالی‌های میزبان به نمایش درآمده که مورد توجه رسانه‌ها نیز بوده است. از جمله اجارهٔ رایگان اتاق و خانه به مسافران.

۲۷ خردادماه و در ادامهٔ دخالت‌ها و حمایت‌های آمریکا از حملات تروریستی اسرائیل، ترامپ در توئییتی در شبکهٔ اجتماعی ایکس با بیان اینکه ایران باید توافقی را که من به آن‌ها گفتم امضا می‌کرد و ایران نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد، نوشت: همه باید فوراً تهران را تخلیه کنند! اگرچه این حرف ترامپ، نگرانی‌هایی از موشک‌باران گستردهٔ تهران به وجود آورد اما مردم خیلی زود، آن را فراموش کردند و پس از این، ماندن در تهران به نوعی از مقاومت در برابر اسرائیل و آمریکا هم تبدیل شد. با شروع هفتهٔ دوم جنگ، رسانه‌ها خبر دادند که موجی از بازگشت تهرانی‌ها به شهر شکل گرفته است و پس از این، روشن شدن چراغ خانه‌های تهران در شب یکی از زیباترین تصاویر روزهای جنگ شده است.

حمله به صداسوسما

عصر روز ۲۶ خردادماه خبر حملهٔ اسرائیل به صداسوسمای جمهوری اسلامی ایران، همهٔ جهان را در بهت فرو برد. در عرصهٔ بین‌الملل، کشورها توافق کرده‌اند که حمله به رسانه‌ها ممنوع باشد و آن را جنایت جنگی تعریف کرده‌اند. با این وجود، اسرائیل که در همهٔ جنگ‌هایش، همهٔ قواعد و ضوابط بین‌المللی و انسانی را زیر پا می‌گذارد، به تلویزیون ایران حمله کرد.

عصر آن روز، در حالی که شبکه‌های مختلف رادیو و

تلویزیون در حال پخش برنامه‌های زنده و ضبط‌شده بودند، صدای انفجار شدیدی استودیو را فراگرفت.

سحر امامی‌گوینده و مجری خبر با وجود شنیدن این صدا و مطلع شدن از اصابت موشک به ساختمان، نه‌تنها فرار نکرد که در همان لحظه، آن خبر را به‌صورت زنده به اطلاع مردم رساند و برای دشمن رجزخوانی کرد. این رفتار امامی از سوی بسیاری از مقامات ارشد کشور مورد تمجید و تحسین قرار گرفت و مردم نیز با تعابیری همچون شیرزن ایرانی، این رفتار او را ستودند.

به جز امامی، اظهارات حماسی گویندهٔ رادیو آوا نیز تا حدودی مورد توجه قرار گرفت. او اعلام کرد: «در لحظه‌های تجاوز رژیم صهیونیستی به سازمان صداسوسما هستیم. شهادت‌مان مبارک باد».

پس از آن، ناصر سراج. دبیر ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران با ارسال نامه‌ای به ولکر ترک، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، ضمن محکومیت حملات نظامی اخیر رژیم صهیونیستی به تأسیسات رسانه‌ای، بهداشتی و اماکن مسکونی در خاک جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: «ساختمان‌های رسانه‌ای، بهداشتی و امکان غیرنظامی مادامی که در عملیات نظامی مشارکت مستقیم و موثر ندارند، مشمول حمایت خاص در برابر حمله قرار دارند؛ هدف قراردادن آن‌ها بدون ارائهٔ هرگونه دلیل حقوقی و واقعی درباره فقدان وضعیت غیرنظامی، نه‌تنها غیرقانونی، بلکه می‌تواند در چارچوب ماده ۸ اساسنامه دیوان کیفری بین‌المللی، مصداق جنایت جنگی قلمداد شود».

به گزارش خبرگزاری صداسوسما، وی با اشاره به اهمیت موضوع و مسئولیت ویژه دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد در رصد و پاسخ‌گویی به نقض‌های جدی حقوق بشر، درخواست کرد که موضوع فوق در دستور بررسی مستقل و رسمی قرار گیرد.

روز دوم تیرماه هم که اسرائیل حملهٔ گسترده‌ای به تهران و کرج داشت، خبری آمد که یکی از ساختمان‌های صداسوسما نیز مورد اصابت موشک قرار گرفته اما این خبر تکذیب شد.

تهدید رهبری

در بحبوحهٔ درگیری‌های نظامی ایران و اسرائیل، ترامپ همچنان نقش آتش‌باری معرکه را حفظ کرد. او ۲۷ خردادماه در اظهارنظری که موید حمایت او از تروریسم دولتی است، اعلام کرد که می‌داند مقام معظم رهبری در